

DR. SPIRA VERONIKA
SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

Tanári, oktatói pályafutás:

- 1966: diploma, ELTE Bölcsészettudományi Kar, magyar-országi szakos középiskolai tanár
1966-68: általános iskolai tanár (III. ker. Csillaghegy)
1968-72: gimnáziumi tanár (III. ker. Árpád gimnázium)
1972-84: gimnáziumi tanár (XIV. ker. Teleki Blanka gimnázium)
1980-84: a magyar nyelv és irodalom munkaközösség vezetője
1983-84: külső vezetőtanár
1984-2008: vezetőtanár ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola
1998-2007: a magyar nyelv és irodalom munkaközösség vezetője
1988-96: megbízott előadó ELTE BTK (az irodalomtanítás módszertana)
1994-98: megbízott előadó Miskolci Bölcsészegyesület (a magyar nyelv és a magyar irodalom módszertana)
1992-től több alkalommal az ELTE BTK magyar nyelv és irodalom, pedagógia államvizsga-bizottság tagja

Tudományos fokozatok:

- 1988: egyetemi doktor
1991: az irodalomtudomány kandidátusa

Kitüntetések, díjak:

- 1977: Kiváló pedagógus
1989: Művelődési Minisztérium pályázat Az Oktatás Megújításáért I. díj
1998: Eötvös Loránd Tudományegyetem Trefort Ágoston Emléklap kimagasló egyetemi tevékenységéért
2000: Emlékplakett „10 éves a Fővárosi Közgyűlés”
2006: Kovács Csongor Emlékplakett a gyengénlátó gyermekekért (Kovács Csongor Alapítvány)
2006: Pro Educatione (Fővárosi Közgyűlés Oktatási Bizottsága)
2009: Németh László díj (az oktatási miniszter által adományozott szakmai díj)
2009: Pro Scholis Urbis díj (Pro Scholis Urbis Közalapítvány Kuratóriumának díja)

Szakmai és civil szervezetek

MTA Pedagógiai Bizottsága Didaktikai Albizottság tagja (2002-ig)

Magyar Olvasási Társaság tagja (1998-ig)

Felsőoktatási Tudományos Tanács tagja (1997–2002)

Eötvös József Szabadelvű Pedagógiai Társaság alapító tagja

ADDETUR (Mozgássérültek) Közalapítvány kurátora (2002–2007)

Alternatív Közgazdasági Gimnázium Alapítvány kuratóriumának tagja (2005–)

Budapest Főváros Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány kurátora (1992–2010)

Kezdeményezett és gondozott projektek:

1. Roma-mentorprogram
2. Hátrányos helyzetűek felzárkóztatását elősegítő mentorprogram
3. Diákszínházi csoportok munkáját segítő program (adaptált klasszikus és modern drámák szövegeinek összegyűjtése és közzététele CD-n)
4. Az iskolai ünnepélyek műsorait segítő program (a műsorok összegyűjtése és hozzáférhetővé tétele a közalapítvány honlapján)
5. Az oktatás módszertanának megújítása: projektmódszer-pályázat
6. Az emlékezés kultúrája I. Emlékező macskakövek. A holokauszt áldozataira emlékező projekt
7. Az emlékezés kultúrája II. Iskolatörténeti projekt az 1956-ban középiskolás korú diákok sorsáról

Fővárosi oktatáspolitikai

Budapest Főváros Közgyűlés Oktatási Bizottság alelnöke (1990-2006)

Budapest Főváros Közgyűlés Oktatási és Ifjúsági Bizottság megválasztott szakértő tagja (2006–2010)

Budapest Zugló Önkormányzat Oktatási és Ifjúsági Bizottság megválasztott szakértő tagja (2006–2010)

Fővárosi Oktatási Érdekegyeztető Tanács elnöke (1992-2006)

A Fővárosi Diákösztöndíjat elbíráló grémium elnöke (1993-2006)

Közép-Magyarországi Régió Tanácsának tagja (az önkormányzatok, majd az Oktatási Minisztérium delegáltja) (2000-2007)

Pedagógiai tárgyú kutatások, szakmai projektek

1986–1992: IMEN (International Mother Tongue Education Network) európai szervezetének magyar levelezője, egy közös angol-magyar iskolaszociológiai kutatás résztvevője, konferenciák, előadások, publikációk angol nyelven

1992-től Az Eötvös József Szabadelvű Pedagógiai Társaság alapító tagja

A Társaság által készített NAT munkatársa (a magyar nyelv és irodalom c. fejezet szerzője)

2003: A Nemzeti Alaptanterv Magyar Nyelv és Irodalom szakmai műhelyének egyik vezetője

Fontosabb publikációk:

Irodalomtudományi tárgyú tanulmányok, cikkek, előadások

Egy költői magatartás változatai. Az 1945 utáni magyar költészet néhány problémája.

Szakedolgozat. ELTE BTK 1966.

Prózaértelmezés – prózatanítás. Doktori disszertáció ELTE BTK 1988.

A Mester és Margarita műfaja. In: Műhely 1988/6 11-17.

A figuraalkotás poétikája Bulgakov A Mester és Margarita című regényében. Tanulmány
1988. Kézirat

A hatodik bizonyíték. A Mester és Margarita etikai és értékszerkezete. Tanulmány
1988. Kézirat

Lengyel József: Szembesítés. In: Célok 1989/1. 8-9.

Egy gyötrelme története. Sinkó Ervin: Egy regény regénye. In: Új Írás 1989./10. 124-126.

Hol az Ígéret földje? Arthur Koestler: Sötétség délben. In: Műhely 1989/3. 71-78.

George Orwell: Hódolat Katalóniának. In: Kapu 1989/12. 55-56.

Bulgakov: A Mester és Margarita című regényének multidiszciplináris értelmezése.
Kandidátusi disszertáció Budapest, 1989.

A vezérmotívumok és a szimbolikussá emelt valóságélemek szerepe Bulgakov A Mester és
Margarita című regényében. In: Filológiai Közöny 1990./ 3-4. 117-136.

Állatmese a baloldali totalitarizmusról. George Orwell: Állatfarm.
In: Kapu 1990./2. 72-74.

A hermeneutikai elemzés. Bulgakov A Mester és Margarita. In: Műelemzés műértés.
Medicina, Budapest, 1990. 163-190. 1.

Író a börtönben. Déry Tibor: Börtönnapok hordaléka. In: Új Írás 1990./7. 108-110

Nagy Lajos: Tízezer kilométer Szovjetország földjén. In: Új Írás 1990./ 8. 123-125.

Válasz az opponensi véleményekre. Elhangzott a nyilvános kandidátusi védésen
1990. június 6-án az MTA Nagytermében.

Bulgakov és Bergyajev. Előadás. Elhangzott a Pécsi JPTE Orosz Tanszéke által rendezett
Bulgakov-konferencián 1991. március

God, Devil and the Savior: Hermeneutics and the Reconstruction of a Character in
Bulgakov's The Master and Margarite. In: Tibor Fabiny (ed.): Literary Theory and
Biblical Hermeneutics. Acta Universitas Szegediensis de Attila József Nominata. Papers
in English and American Studies, Volume IV. Szeged, 1992. 217-228. 1.

Szilágyi Domonkos Héjjasfalva felé című költeményének hermeneutikai értelmezése
Irodalomtörténet 1992/2 312-327.1.

Isten, ördög, megváltó. Bulgakov egy figurájának hermeneutikai rekonstrukciója.

In: Fabiny Tibor (szerk.): Szeged 1993. (Az angol nyelvű tanulmány magyar változata)

Tibor Déry's „Der unwollendete Satz” als Politisierung des polyhistorischen Romans.

In: Verdraengter Humanismus – Verzögerte Aufklärung .

Szerk.: Michael Bendikt - Endre Kiss - Reinhold Knoll. Klaussen -Leopoldsberg und
Klausenburg 1998. 743-749.

Nemzetközi pedagógiai tárgyú tanulmányok, cikkek, előadások

Methodology of an International Comparative Analysis of Mother Tongue Education.

In: Papers Prepared for the 1986 IMEN Conference in Antwerp. 83-87.

IMEN VALO-M, Enschede 1988.

A Comparative Analysis of Three Portraits of Classroom Teaching, the Dutch, the English and the Hungarian In: Papers Prepared for the 1988 Conference in Antwerp.

IMEN VALO-M Enschede 1988. 42-48.

Elite Culture, Subculture, Mass Culture - the Role of the Kodály Method in Teaching Literature. Előadás a Reading and Response c. Norwich-i Nemzetközi Konferencián 1989. április 3-7.

Form 3F of Hellesdon High School Norwich on 14 of April 1989. An Attempt of Interpretation. In: Tiswildeleje Papers. IMEN VALO-M Enschede 1990 29-46.

Recent Changes in Strategies of Reading and Writing in Secondary Schools in Hungary Előadás a Language and Literature IV. International Convention, University of East England Norwich 6-10 April 1991. (8th April)

Reflection on Values. An Axicological Analysis of some IMEN Documents. In: Resy Delnoy, Eduard Haueis and Sjaak Kroon (eds.): Comparative Analyses of Case Studies on Mother Tongue Education. 1992. VALO-M Enschede. pp. 275-280.

England and Hungary. A Report from the Hungarian Perspective on the Comparative research Study England and Hungary April 1989. In: Resy Delnoy, Eduard Haueis and Sjaak Kroon (eds.): Comparative Analyses of Case Studies on Mother Tongue Education 1992. VALO-M Enschede 89-118

The Role of European Culture in the Hungarian Secondary Schools. Előadás Aalborgban, Dániában az International Society for Study of European Ideas III. konferencián 1992. augusztus 24-29.

The role of the European Culture in the Hungarian Curricula. Előadás a Nijmegeni Katolikus Egyetemen az ötödik Dutch Conference on Literary Education konferencián 1992 szept. 30. október 1. In: Wam de Moor (ed.): Een zoen van Europa . Liretaruuronderwijs in Europees perspectief. Katholieke Universiteit Nijmegen, 1995. 87-93.

Hazai pedagógiai tárgyú könyv, tanulmányok, cikkek, előadások, szakmai anyagok

Az osztály iskolát kerül. Pedagógiai esszé, 1976. Kézirat. Készült a Magvető Kiadó Gyorsuló Idő sorozata számára. Szerkesztő: Vekerdi László, Sík Csaba. Kézirat. Olvasható:

www.spiraveronika.hu

Adalékok az olvasásra és műértésre nevelés „Kodály-módszerének” kidolgozásához 1985.
In: Magyartanítás 1988/6.241-55.

Az anyanyelvi oktatás ma Európában. In: Pedagógiai Szemle1987/ 7-8. 718-728.

Híradás az anyanyelvi oktatás helyzetéről Európában egy nemzetközi kutatás tükrében. In: Magyartanítás 1987/3. 136-139.

Megbízható szövegismeret - az egyéni olvasás előkészítése. Az Odüsszeia olvasása az első gimnáziumban In: Az irodalomközvetítés mestersége. Tantárgypedagógiai tanulmányok. Budapest 1989. 25-38.

Találkozások Hollandiában In: Magyartanítás 1989./1-3.120-126.

Kodály-módszer az irodalomtanításban. 1989. Országos Tantervi pályázat I. díj.

Letétbe helyezve az Országos Pedagógiai Könyvtárban

A regénytanítás problémái. Előadás az Irodalomtanárok I. Országos Konferenciáján. Nagykőrös 1989. október 28-29.

Az irodalomtanár személyisége. 1989. tanulmány In: Magyartanítás 1989./1-3. 41-45.

Semprun: A nagy utazás. Egy modern regény feldolgozása a gimnáziumban.

In: Az irodalomtanítás gyakorlata. I-II. Szerk.: Sipos Lajos. Tankönyvkiadó 1990. II.kötet 230-263.

A Miskolci Bölcsész Egyesület Az Irodalomtanítás Módszertana c. stúdiumának programja. Készült az Egyesület és a Művelődésügyi Minisztérium számára. MBE Miskolc 1990. Kézirat.

Pedagógiánk gyökerei, a jelen kihívásai, avagy az új hermeneutika és az irodalomtanítás.

In: Bernát Árpád (szerk.): A műértelmezés helye az irodalomtudományban.

Studia Poetica 9. Szeged 1990. 277-286.

Az irodalomtanítás nálunk és más nemzeteknél. Komparatív didaktikai tanulmány 1990.

In: Irodalomtanítás Belgiumban, Franciaországban, Hollandiában, Japánban,

Olaszországban, Portugáliában, a Szovjetunióban és Magyarországon.

Szerk.: Sipos Lajos. Honffy Kiadó, Budapest 1991. 6-32.

Az irodalomtanítás Belgiumban. In: i.m. 33-46.

Az irodalomtanítás Hollandiában. In: i.m. 59-72.

József Attila: Bánat. Műközpontú vagy gyermekközpontú irodalomtanítás? A reader-response elmélet az oktatásban. A tanulmány rövidített szövege In: Irodalomtanítás I. Szerk.: Sipos Lajos Pauz Kiadó Budapest, 1994. 551-560.

Műközpontú és/vagy gyermekközpontú irodalomtanítás . In: A többkönyvű oktatás felé.

Szerk.: Nagy Attila. OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központ, Budapest, 1995. 50-60.(A fenti tanulmány teljes szövege)

Kompetenciák, készségek, képességek, a kreativitás fejlesztésének fontossága az irodalomtanításban a nemzetközi felmérések tükrében. Előadás a Magyar tanárok Egyesülete „Anyag – rendszer – módszer. Alternatívák az irodalomtanításban” konferenciáján 1997. november 29. Berzsenyi Gimnázium

Jubileumi évkönyv (szerk.) Trefort Ágoston Gyakorlóiskola kiadásában. Budapest, 1998.

Bulgakov: A Mester és Margarita. Háziolvasmányok feldolgozása feladatlapokkal. In: Az irodalomtanítás az ezredfordulón. Szerk.: Sipos Lajos. Pauz-Westerman Könyvkiadó, Celldömölk 1998. 732-744.

Beszámoló a magyar munkaközösség éves munkájáról. In: A Trefort Ágoston Gyakorlóiskola Évkönyve 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005.

Az irodalomtanítás aktuális problémái. Előadás a Magyar tanárok Országos Egyesülete 2000. október 14-i ülésén

Az értékek változása és a pedagógia. Kiss Árpád Archívum I. Debrecen 2001. 42-49.

Nemzeti Alaptanterv Magyar nyelv és irodalom c. fejezet 1-12 évfolyam.
Az Eötvös József Szabadelvű Pedagógiai Társaság 2002. szeptember
In: Új pedagógiai Szemle 2002. december, Melléklet 17-25. l.

Előadás a Magyar tanárok Egyesülete konferenciáján a NAT megújításának koncepciójáról 2003. február 15. Budapest.

Nemzeti Alaptanterv Magyar nyelv és irodalom c. fejezet (Társszerzők: Arató László, Cserhalmi Zsuzsa, Fenyő D. György, Pála Károly, Palkó Gábor, Kugler Nóra) 2003. OM. kiadványa 17-37. l

Nemzeti Alaptanterv. Országos Konferencia az OM rendezésében Budapest 2003. szept. 27. szekcióvezetés (magyar nyelv és irodalom)

A Nemzeti Alaptanterv Magyar nyelv és irodalom fejezetéről. Előadás. Kazincbarcika 2003. dec. 5.

VIII. Közoktatási és Vezetésfejlesztési Konferencia 2004. május 5-6. Szekció-raportőr (a tanulók értékelése és az intézményvezetés)

Képzési és kimeneti követelmények az óvodapedagógusi, tanítói és konduktorképzésben – a véleményező grémium tagja (2005)

Bevezető az Adaptált klasszikus és modern drámák diákszínjászok számára c. CD-hez. Fővárosi Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány 2005.

A tanórán kívüli munka: új kihívások a korszerű magyartanításban és tanárképzésben. Előadás a Gyakorlóiskolák Iskolaszövetségének III. Országos Módszertani Konferenciáján. Budapest, 2006. október 6-7.

Bulgakov A Mester és Margarita In: Az irodalomtanítás a harmadik évezredben. Főszerk.: Sipos Lajos. Szerk.: Fűzfa Balázs. Budapest, Krónika Nova 2006. (Az 1998-as tanulmány átdolgozása)

Szövegértés, szövegalkotás tanítása a hatosztályos gimnáziumban. Előadás a Némettanárok Egyesülete Konferenciáján 2007. november 17. ELTE BTK A épület Tanácsterem)

Pedagógiai tárgyú könyvek, tankönyvek, oktatási segédkönyvek lektorálása:

Arató László, Pála Károly: A szöveg vonzásában III. Kitérők. Műszaki Könyvkiadó 1999.

Fábián László - Osztrohuczky Sarolta: Magyar nyelv és irodalom. Érettségi tudástár közép- és emelt szintre készülőknek. Budapest: Bölcsélet Egyesület, 2006.

Vass Judit: Verselemző érettségizőknek. Krónika Nova Kiadó, Budapest, 2010.

Fővárosi oktatáspolitikai

Lemorzsolódás a középfokú oktatásban és a megoldási lehetőségek. Előadás a Fővárosi Közoktatási Tanácskozás c. konferencián 1998. április 20. In: Kihívások és válaszok a fővárosi közoktatásban. Szerk.: Balogh László. Okker Kiadó, Budapest 1998. 55-59.

Előszó. Bevezető az 1999. őszi Fővárosi Pedagógiai Napok előadásait összegző kötethez.

In: Fővárosi Pedagógiai Intézet 2000. 4-6. 1.

Felzárkóztatás és hátránykompenzáció a fővárosban. In: Budapesti Nevelő 2001./1. 17-23.

A szakképzés és a pályakezdő munkanélküliség megelőzése. Előadás a Diplomás munkanélküliség problémái c. fővárosi konferencián 2004. június 1. Újvárosháza.

A Fővárosi Pedagógiai Napok évente megrendezett eseményének előkészítésében és a plenáris ülés vezetésében való részvétel (1992-2006)

Az intézményvezetők szerepe és feladatai az oktatás és nevelés korszerű módszereinek általánossá válásában tantestületük munkájában. Előadás a Fővárosi Önkormányzat és a Mérey Ferenc Pedagógiai Intézet által rendezett Intézményvezetők Szakmai Napjai rendezvénysorozat 1. napján, 2009. február 16.

Idén is emlékeznek a macskakövek In: Zuglói Lapok XIX. évf. 12. sz. (2009. június 23.) 16.l.

Európai kapcsolatok – várospolitikai, oktatáspolitikai

The city's approach to the education of its multicultural population- Migrants and Minorities in Budapest. Előadás a Cities and Education témájú, az Európa Tanács szervezésében rendezett konferencián (Congress of Local and Regional Authorities of Europe) Bologna 1996. február 8-10.

IAEC (International Association of the Educating Cities) vezetőségének tagja (1998-2006) Past and Future. The New Education Plan of Budapest. Előadás az IAEC V. Nemzetközi Konferenciáján 1999. márc. 20. Jeruzsálem

Évenként konferencia szervezése és a levezető elnöki feladatok ellátása:

Az IAEC I. Közép-Európai Regionális konferencia 2001. május 23-24. In: Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének I. Közép-európai Találkozója. Fővárosi Pedagógiai Intézet 2001,

Az IAEC II. Közép-Európai Regionális konferencia 2002. szeptember 27-28.

In: Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének II. Közép-európai Találkozója. Fővárosi Pedagógiai Intézet 2002.

Az IAEC III. Közép-Európai Regionális konferencia 2003. október 17-18.

In: Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének III. Közép-európai Találkozója.
Fővárosi Pedagógiai Intézet 2003.

Az IAEC IV. Közép-Európai Regionális konferencia 2004. október 15-17.

In: Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének IV. Közép-európai Találkozója.
Fővárosi Pedagógiai Intézet 2004.

Az IAEC V. Közép-Európai Regionális konferencia 2005. október 15-17.

In: Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének V. Közép-európai Találkozója.
Fővárosi Pedagógiai Intézet 2005.

Szépirodalom

Hold utca és más elbeszélések – novellák 2008-2010. www.spiraveronika.hu

Esszék

Felhorkanások, elmélázások, lapszéli jegyzetek - mini-esszék 2009-2010.
www.spiraveronika.hu

Budapest, 2010. december 15.